

**Κανονισμός Μεταπτυχιακών Σπουδών
του ΔΜΠΣ
«"Φορολογικό και Οικονομικό Δίκαιο των Επιχειρήσεων: Ενωσιακό και
Ελληνικό Πλαίσιο"
(MSc in Tax and Business Law: European and Greek framework)»**

Άρθρο 1

Τίτλος, Γνωστικό Αντικείμενο και Σκοπός του ΔΠΜΣ

Τίτλος: "Φορολογικό και Οικονομικό Δίκαιο των Επιχειρήσεων: Ενωσιακό και Ελληνικό Πλαίσιο"

Γνωστικό Αντικείμενο: Εξειδικευμένες γνώσεις στη Φορολογική και στο Οικονομικό Δίκαιο

Σκοπός: Το Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών **Φορολογικό και Οικονομικό Δίκαιο των Επιχειρήσεων: Ενωσιακό και Ελληνικό Πλαίσιο"** του τμήματος Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής και του τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Οικονομικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας έχει ως σκοπό την εξειδίκευση επιστημόνων στον τομέα της Φορολογικής και του Οικονομικού Δικαίου.

Οι επιμέρους στόχοι του προγράμματος είναι οι εξής:

- Η παροχή εξειδικευμένων γνώσεων και δεξιοτήτων στο γνωστικό αντικείμενο της Φορολογικής και του Οικονομικού Δικαίου, ώστε οι απόφοιτοι να είναι κατά το δυνατόν κατάλληλα προετοιμασμένοι για να στελεχώνουν οικονομικές υπηρεσίες, λογιστήρια επιχειρήσεων του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα, Νομικές, λογιστικές - ελεγκτικές εταιρείες και χρηματοοικονομικούς οργανισμούς.

- Η προαγωγή της έρευνας και της γνώσης στο ευρύτερο γνωστικό πεδίο της χρηματοοικονομικής μέσω της εκπόνησης διπλωματικών, μελετών, επιστημονικών δημοσιεύσεων, συγγραμμάτων και ευρωπαϊκών/εθνικών προγραμμάτων.

- Η ανάπτυξη σχέσεων και συνεργασιών με οικονομικούς, κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς με σκοπό όχι μόνο την προώθηση της γνώσης, αλλά και την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της έρευνας και της καινοτομίας, με προσήλωση στις αρχές της επιστημονικής δεοντολογίας, της βιώσιμης ανάπτυξης και της κοινωνικής συνοχής. Ενδεικτικά αναφέρονται οι παρακάτω συνεργασίες με βάση τη μέχρι τώρα δραστηριότητα:

- Συνεργασία με την Ένωση Νομικών
- Συνεργασία με το Οικονομικό Επιμελητήριο
- Συνεργασία με το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο
- Συνεργασία με τις ενώσεις Φοροτεχνικών-Λογιστών

Άρθρο 2

Κατηγορία Πτυχιούχων

Το ΔΠΜΣ απευθύνεται κυρίως, αλλά όχι αποκλειστικά, σε πτυχιούχους τμημάτων Νομικής, Λογιστικής, Διοίκησης Επιχειρήσεων, Χρηματοοικονομικής, Οικονομικών Επιστημών και εφαρμοσμένων επιστημονικών αντικειμένων Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων της ημεδαπής ή / και αναγνωρισμένων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής. Προϋπόθεση για την επιλογή αποτελεί η επαρκής γνώση

της αγγλικής γλώσσας, η οποία θα διαπιστώνεται είτε με την κατοχή πιστοποιητικού επιπέδου Lower, είτε με εξετάσεις που θα πραγματοποιούνται με ευθύνη της Συντονιστικής Επιτροπής. Στα ακαδημαϊκά κριτήρια επιλογής περιλαμβάνονται: α) ο βαθμός του πτυχίου, β) η βαθμολογία στα μαθήματα που είναι σχετικά με το αντικείμενο Νομική ή Λογιστική και Φοροτεχνική γ) η επαγγελματική προϋπηρεσία γ) η ερευνητική δραστηριότητα, δ) το επίπεδο γλωσσομάθειας.

Άρθρο 3

Χρονική διάρκεια

Η διάρκεια του ΔΠΜΣ που οδηγεί στο Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) στη **Φορολογική και Οικονομικό Δίκαιο των Επιχειρήσεων: Ενωσιακό και Ελληνικό Πλαίσιο** θα είναι 3 εξάμηνα, εκ των οποίων το 3ο εξάμηνο διατίθεται για την εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας. Κατά τη διάρκεια των πρώτων δυο εξαμήνων οι φοιτητές θα παρακολουθούν 6 υποχρεωτικά μαθήματα, που περιλαμβάνουν διδασκαλία δεκατριών (13) εβδομάδων.

Άρθρο 4

Πρόγραμμα μαθημάτων

Για την απόκτηση του Μ.Δ.Ε. απαιτείται η επιτυχής εξέταση σε όλα τα μαθήματα του προγράμματος καθώς και η επιτυχής εξέταση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας. Τα μαθήματα και η διπλωματική εργασία βαθμολογούνται με άριστα το δέκα (10). Κάθε μεταπτυχιακό μάθημα έχει 5 πιστωτικές μονάδες (Π.Μ.) σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Μονάδων Μεταφοράς (ECTS), ενώ συνολικά αντιστοιχούν σε τριάντα (30) πιστωτικές μονάδες ανά εξάμηνο σπουδών. Επίσης, η διπλωματική εργασία αντιστοιχεί σε τριάντα (30) πιστωτικές μονάδες. Το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) απονέμεται μετά τη συμπλήρωση 90 πιστωτικών μονάδων.

Πρόγραμμα μαθημάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών

1^ο Εξάμηνο: 1st SEMESTER

A/A	Τίτλος μαθήματος	Συν. Ωρών	Θ	A	Π/Μ (ECTS)
1	Ειδικά Θέματα Εταιρικού Δικαίου και Εταιρικής Διακυβέρνησης (Special Issues of Corporate Law and Corporate Governance)	2	1	1	5
2	Σύγχρονες Μορφές Συμβάσεων (Modern Forms of contracts)	2	1	1	5
3	Λογιστικό - Ελεγκτικό Δίκαιο (Accounting – Audit Law)	2	1	1	5
4	Χρηματοοικονομική και Φορολογική Λογιστική (Financial and Tax Accounting)	2	1	1	5
5	Ποσοτικές Μέθοδοι για Επιχειρήσεις (Quantitative Methods for Businesses)	2	1	1	5
6	Ηθική στις Επιχειρήσεις (Ethics in Business)	2	1	1	5

	Σύνολο	12	6	6	30
--	---------------	----	---	---	----

2^ο Εξάμηνο : 2nd SEMESTER

A/A	Τίτλος μαθήματος	Συν.Ωρών	Θ	Α	Π/Μ (ECTS)
7	Δίκαιο Κεφαλαιαγοράς (τράπεζες - τραπεζικές εργασίες - χρηματοπιστωτικά μέσα) [Capital Market Law (banks - banking works - financial instruments)]	2	1	1	5
8	Φορολογική και Τελωνειακή νομοθεσία (Tax and Customs legislation)	2	1	1	5
9	Ειδικά θέματα βιομηχανικής και διανοητικής ιδιοκτησίας επιχειρήσεων (Specific issues of industrial and intellectual property of enterprises)	2	1	1	5
10	Χρηματοοικονομικές καταστάσεις επιχειρήσεων (Financial statements of companies)	2	1	1	5
11	Χρηματοοικονομική (Finance)	2	1	1	5
12	Μεθοδολογία Έρευνας - Συγγραφή επιστημονικής εργασίας (Research methodology - Writing a scientific paper)	2	1	1	5
	Σύνολο	12	6	6	30

3^ο Εξάμηνο Σπουδών: 3th SEMESTER

Τίτλος μαθήματος	Πιστωτικές μονάδες (ECTS)
Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία (Master thesis)	30
ΣΥΝΟΛΟ	30

Περιγράμματα Μαθημάτων

A5 Σύντομη περιγραφή μαθημάτων

1. Χρηματοοικονομική και Φορολογική Λογιστική (Financial and Tax Accounting)

- Είδη βιβλίων
- Απλογραφική - Διπλογραφική μέθοδος
- Καθολικό-Ισοζύγιο
- Θεωρία των ΕΛΠ
- Επαναληπτικές Ασκήσεις
- Αποσβέσεις

- Αποτίμηση αποθεμάτων
- Ομάδα 6η ελπ
- Ομάδα 7η εγλς
- Κλείσιμο βιβλίων
- Ισολογισμός, Αποτελέσματα Χρήσης-Κατάσταση Ταμειακών Ροών- Κατάσταση μεταβολών Ίδιων Κεφαλαίων

2. Ποσοτικές Μέθοδοι για Επιχειρήσεις (Quantitative Methods for Businesses)

- Εισαγωγή στην Επιχειρησιακή Έρευνα: Ιστορική αναδρομή. Πρότυπα Επιχειρησιακής Έρευνας. Είδη προτύπων.
  - Γραμμικός προγραμματισμός (γ.π): Παραδείγματα προτύπων γ.π.. Γραφική μέθοδος επίλυσης προβλημάτων γ.π. και ανάλυση ευαισθησίας. Μέθοδος simplex και ανάλυση ευαισθησίας.
  - Το δυϊκό πρόβλημα γραμμικού προγραμματισμού: Σχέσεις μεταξύ αρχικών και δυϊκών προβλημάτων – βασικά θεωρήματα. Δυϊκή μέθοδος simplex.
  - Ακέραιος και δυαδικός γραμμικός προγραμματισμός: Προβλήματα και εφαρμογές.
  - Ειδικά προβλήματα γραμμικού προγραμματισμού: Προβλήματα μεταφοράς και εκχώρησης. Μέθοδοι επίλυσης.
  - Θεωρία των αποφάσεων: Κριτήρια αποφάσεων κάτω από συνθήκες κινδύνου και αβεβαιότητας. Δένδρα αποφάσεων. Στοιχεία θεωρίας των παιγνίων.

3. Σύγχρονες Μορφές Συμβάσεων (Modern Forms of contracts)

- Η σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης (Σύμβαση leasing)
- Η σύμβαση πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων (Σύμβαση factoring / forfaiting)
- Η σύμβαση δικαιοχρησίας ή δικαιόχρησης (Σύμβαση franchising)
- Η σύμβαση εργασίας (ατομικές και συλλογικές συμβάσεις εργασίας)

4. Χρηματοοικονομική (Finance)

- Το χρηματοπιστωτικό σύστημα
- Πρωτογενείς και δευτερογενείς αγορές χρήματος και κεφαλαίου
- Ο ρόλος του Οικονομικού Διευθυντή στη σύγχρονη επιχείρηση
- Διαχρονική αξία χρήματος
- Βραχυπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση
- Η σημασία μετοχών και ομολόγων και η οργάνωση των αγορών
- Αποτίμηση μετοχών και ομολογίων
- Εκδόσεις μετοχών και τα χαρακτηριστικά των ομολογιακών εκδόσεων
- Εργαλεία χρηματοδότησης των επιχειρήσεων
- Εξαγορές και Συγχωνεύσεις

5. Ειδικά Θέματα Εταιρικού Δικαίου και Εταιρικής Διακυβέρνησης (Special Issues of Corporate Law and Corporate Governance)

- Το ελληνικό και ενωσιακό πλαίσιο των εταιριών

- Τις έννοιες και τα χαρακτηριστικά των εμπορικών εταιριών
- Τις επιμέρους μορφές εμπορικών εταιριών, όπως η ομόρρυθμη εταιρία, η ετερόρρυθμη εταιρία, η ανώνυμη εταιρία, η εταιρία περιορισμένης ευθύνης και η ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρία
- Τα χαρακτηριστικά των εταιρικών μετασχηματισμών
- Τα ζητήματα του ενωσιακού εταιρικού δικαίου
- Η διακυβέρνηση των εταιριών ιδίως των ανώνυμων

6. Λογιστικό - Ελεγκτικό Δίκαιο (Accounting – Audit Law)

- Λογιστικό σύστημα και βασικά λογιστικά αρχεία: Διασφάλιση αξιοπιστίας
- Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης στο ελληνικό δίκαιο
- Η οικονομική απάτη
- Το τρίγωνο της απάτης
- Η έννοια της λογιστικής απάτης
- Απάτη και λάθος
- Η πρόληψη της λογιστικής απάτης
- Ο εντοπισμός της λογιστικής απάτης
- Η ανίχνευση της οικονομικής απάτης
- Πρακτικές ανίχνευσης / εξιχνίασης της οικονομικής απάτης
- Τρόποι αντιμετώπισης της απάτης
- Δημιουργική Λογιστική
- Δικλίδες ποιότητας για λογιστικές επιχειρήσεις που διενεργούν ελέγχους και επισκοπήσεις οικονομικών καταστάσεων, καθώς και άλλες αναθέσεις διασφάλισης και συναφών υπηρεσιών
- Γενικοί στόχοι του ανεξάρτητου ελεγκτή και η διενέργεια ελέγχου σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου
- Δικλίδες ποιότητας για τον έλεγχο (χρηματο)οικονομικών καταστάσεων
- Τεκμηρίωση του ελέγχου
- Ευθύνες του ελεγκτή σχετικά με απάτη σ' έναν έλεγχο (χρηματο)οικονομικών καταστάσεων
- Επικοινωνία με τους υπευθύνους για τη διακυβέρνηση
- Κοινοποίηση ελλείψεων σε εσωτερικές δικλίδες στους υπευθύνους για τη διακυβέρνηση και τη διοίκηση
- Αξιολόγηση σφαλμάτων που εντοπίζονται κατά τη διάρκεια του ελέγχου
- Διαμόρφωση γνώμης και έκθεση επί οικονομικών καταστάσεων
- Διαφοροποιήσεις της γνώμης στην έκθεση του ανεξάρτητου ελεγκτή
- Συγκριτικές πληροφορίες -
- Αντίστοιχοι αριθμοί και συγκριτικές (χρηματο)οικονομικές καταστάσεις
- Οι ευθύνες του ελεγκτή σχετικά με άλλες πληροφορίες σε έγγραφα που περιέχουν ελεγμένες (χρηματο)οικονομικές καταστάσεις
- Ειδικά ζητήματα - Έλεγχοι (χρηματο)οικονομικών καταστάσεων που καταρτίζονται σύμφωνα με πλαίσια ειδικού σκοπού
- Ειδικά ζητήματα - Έλεγχοι επιμέρους (χρηματο)οικονομικών καταστάσεων και συγκεκριμένων στοιχείων, λογαριασμών ή κονδυλίων οικονομικής κατάστασης

7. Ειδικά θέματα βιομηχανικής και διανοητικής ιδιοκτησίας επιχειρήσεων (Specific issues of industrial and intellectual property of enterprises)

- Βιομηχανική ιδιοκτησία
- Αθέμιτος και ελεύθερος ανταγωνισμός
  - Σήμα
  - Διακριτικά γνωρίσματα
  - Ευρεσιτεχνία και Εφεύρεση
  - Υποδείγματα χρησιμότητας - Βιομηχανικά σχέδια και υποδείγματα - Προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών - Τοπογραφίες προϊόντων ημιαγωγών
- Πνευματική ιδιοκτησία
- Σύμβαση μεταφοράς τεχνογνωσίας
  - Έργο και δημιουργός
  - Ηθικό δικαίωμα
  - Περιουσιακής φύσης δικαιώματα

8. Χρηματοοικονομικές καταστάσεις επιχειρήσεων (Financial statements of companies)

- Εσωτερικός και εξωτερικός έλεγχος επιχειρήσεων και οργανισμών.
- Κοστολόγηση και σύνταξη προϋπολογισμών.
- Αξιολόγηση επενδύσεων.
- Σύνταξη χρηματοοικονομικών αναλύσεων και εκτιμήσεων.
- Παροχή χρηματοοικονομικών συμβουλών και εκπόνηση χρηματοοικονομικών μελετών και ερευνών.
- Διαχείριση επενδυτικών προγραμμάτων
- Χρηματοοικονομική παρακολούθηση.
- Εργαστηριακή Εργασία.
- Αυτόνομη Εργασία.
- Βασικές Οικονομικές Καταστάσεις
- Ταμειακές Ροές
- Κατηγορίες Αριθμοδεικτών
- Τρόποι Χρήσης Αριθμοδεικτών
- Περιορισμοί της Ανάλυσης Αριθμοδεικτών
- Το Νεκρό Σημείο
- DuPont Analysis
- Z-Score Model
- Αξιολόγηση επιχειρήσεων με βάση τους αριθμοδείκτες

9. Ηθική στις Επιχειρήσεις (Ethics in Business)

- Εισαγωγικές παρατηρήσεις περί Επιχειρηματικής Ηθικής: Το θεωρητικό περιεχόμενο της αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την ανάλυση και αξιολόγησή της.
- Η έννοια της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης: Δηλαδή, τι σημαίνει, η εταιρική κοινωνική ευθύνη, ποια είναι η σχέση της με συγγενείς έννοιες και ποια θεωρητικά

μοντέλα προσφέρουν το κατάλληλο ερμηνευτικό πλαίσιο για την κατανόησή της και ποιά η συνεισφορά τους στην κοινωνία.

- Σκοποί των αρχών της Επιχειρηματικής Ηθικής και της ΕΚΕ: Η ΕΚΕ είναι ένας απαστράπτων και ακτινοβολών όρος, επειδή κάτι σημαίνει, αλλά όχι πάντα το ίδιο για όλους.

- Συστημική προσέγγιση των σχέσεων της επιχειρηματικής ηθικής με την ηγεσία και την κυβερνητική διοίκηση των επιχειρήσεων.

10. Φορολογική και Τελωνειακή νομοθεσία (Tax Customs legislation)

- Βασικές έννοιες Ευρωπαϊκού φορολογικού , λογιστικού και ελεγκτικού δικαίου
- το φορολογικό σύστημα
- διακρίσεις των φόρων
- γενικές αρχές φορολογικού δικαίου
- είδη φορολογίας
- η φορολογία εισοδήματος
- φορολογία της μεταβίβασης και κατοχής περιουσίας
- φόροι επί της δαπάνης
- η δημοσιονομική πολιτική
- βασικές έννοιες φορολογικής λογιστικής
- το λογιστικό δίκαιο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων των κεφαλαιουχικών εταιριών
- οι ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις και οι ετήσιες εκθέσεις
- διεθνή λογιστικά πρότυπα
- διεθνή πρότυπα χρηματοοικονομικής πληροφόρησης
- λογιστικό σύστημα: λογιστικά αρχεία και στοιχεία
- λογιστική & επιχειρηματική ηθική και δεοντολογία
- επαγγελματικό δίκαιο του λογιστή - ελεγκτή
- Το διεθνές και ευρωπαϊκό ρυθμιστικό και κανονιστικό-εποπτικό πλαίσιο για τον εσωτερικό έλεγχο των επιχειρήσεων
- ad hoc η ελεγκτική δεοντολογία
- Η διαχείριση του κινδύνου

11. Δίκαιο Κεφαλαιαγοράς (τράπεζες - τραπεζικές εργασίες - χρηματοπιστωτικά μέσα) [Capital Market Law (banks - banking works - financial instruments)]

- ΕΝΩΣΙΑΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΡΑΠΕΖΩΝ
- Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ)
- Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ)
- Ευρωσύστημα
- Ευρωπαϊκό Σύστημα Χρηματοπιστωτικής Εποπτείας (ΕΣΧΕ)
- Το ενωσιακό ρυθμιστικό πλαίσιο των πιστωτικών ιδρυμάτων και των εταιριών επενδύσεων
- Προληπτική εποπτεία
- Κατάλογος δραστηριοτήτων που υπόκεινται σε αμοιβαία αναγνώριση
- ΔΙΚΑΙΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ
- Προϋποθέσεις για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας Π.Ι.

- Προληπτική εποπτεία
- Τραπεζικό απόρρητο
- Τειρεσίας
- Η Τράπεζα της Ελλάδος
- Ο μεσολαβητής τραπεζικών και επενδυτικών υπηρεσιών
- ΔΙΚΑΙΟ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (ΕΡΓΑΣΙΩΝ)
- Οι καταθέσεις
- Οι καταθέσεις όψης και με προθεσμία
- Οι δεσμευμένες καταθέσεις
- Η κατάθεση σε κοινό λογαριασμό
- Κατάθεση υπέρ τρίτου
- Η συναλλαγματική
- Η σύμβαση ανοίγματος πίστωσης
- Ο αλληλόχρεος λογαριασμός
- Τα δάνεια - Οι χρηματοδοτήσεις
- Η σύμβαση διεξαγωγής δόσοληψιών
- Η εντολή γύρου
- Το τραπεζικό έμβασμα
- Η σύμβαση επιταγής
- Η σύμβαση τραπεζικής θυρίδας
- Τραπεζική εγγυητική επιστολή
- Τραπεζική ενέγγυα πίστωση
- Η είσπραξη αξιών
- Κάρτες και ηλεκτρονική μεταφορά κεφαλαίων
- Η χρηματοδοτική μίσθωση (Σύμβαση leasing)
- Η πρακτορεία επιχειρηματικών απαιτήσεων (Σύμβαση factoring / forfaiting)
- Οι επενδυτικές υπηρεσίες και δραστηριότητες και οι παρεπόμενες υπηρεσίες
- Η αναδοχή έκδοσης τίτλων (underwriting)
- Σύγχρονα χρηματοοικονομικά προϊόντα: Παράγωγα - Χρηματοοικονομικά παράγωγα

12. Μεθοδολογία Έρευνας - Συγγραφή επιστημονικής εργασίας (Research methodology - Writing a scientific paper)

- Εισαγωγικές παρατηρήσεις: Ποιοτική και ποσοτική έρευνα αντίστοιχα, θετικισμός, φαινομενολογία, εμπειρισμός και ιδεαλισμός είναι μερικά από τα διλήμματα στα οποία έρχεται αντιμέτωπος ο φοιτητής και καλείται να επιλέξει τρόπο ή μέθοδο ανάπτυξης, ενίσχυσης της επιχειρηματολογίας
- Μεθοδολογία στη διοικητική επιστήμη: Ιδιαίτερα στο θέμα της εξέλιξης των κοινωνικών επιστημών υπάρχει ένα ευρύτατο φάσμα διερεύνησης κοινωνικών, πολιτισμικών, διαπολιτισμικών και επικοινωνιακών κρίσεων που στηρίζεται στις αρχές της ποιοτικής έρευνας ή στην καλύτερη περίπτωση στο συνδυασμό ποσοτικής και ποιοτικής έρευνας αντίστοιχα.
- Μεθοδολογία στη σύγχρονη ψηφιακή εποχή: Οι μέθοδοι, οι τεχνικές και οι διαδικασίες που αξιοποιούνται στην ποιοτική έρευνα, κυρίως στη σύγχρονη ψηφιακή εποχή, εποχή της έξαρσης της πληροφορίας και της διαχείρισης της επικοινωνίας

είναι επαρκώς περιγεγραμμένες και γίνονται συχνά αντικείμενο αναστοχασμού και κριτικής στην έρευνα.

Άρθρο 5

Γλώσσα Διδασκαλίας και Εκπόνησης της Διπλωματικής Εργασίας

Η γλώσσα διδασκαλίας και εκπόνησης της διπλωματικής εργασίας θα είναι η Ελληνική ή η Αγγλική.

Άρθρο 6

Αριθμός των Μεταπτυχιακών Φοιτητών

Ο αριθμός εισακτέων ορίζεται κατ' ανώτερο όριο σε σαράντα (40) φοιτητές ανά τμήμα, εκ των οποίων ποσοστό έως 30% απαλλάσσονται από τα τέλη φοίτησης εφόσον το ατομικό τους εισόδημα και το οικογενειακό διαθέσιμο ισοδύναμο εισόδημα δεν υπερβαίνουν αυτοτελώς, το μεν ατομικό το εκατό τοις εκατό (100%), το δε οικογενειακό το εβδομήντα τοις εκατό (70%) του εθνικού διάμεσου διαθέσιμου ισοδύναμου εισοδήματος, σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα κάθε φορά δημοσιευμένα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛ.ΣΤΑΤ.). Σε περίπτωση ισοβαθμίας των υποψηφίων φοιτητών εισάγονται ως υπεράριθμοι όσοι ισοβαθμούν με τον τελευταίο επιτυχόντα. Ο αριθμός των εισακτέων μπορεί να τροποποιείται με απόφαση της Συντονιστικής Επιτροπής. Ο αριθμός των τμημάτων ανά κύκλο σπουδών ορίζεται σύμφωνα με τον κανονισμό μεταπτυχιακών σπουδών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας.

Άρθρο 7

Υλικοτεχνική Υποδομή

Το τμήμα διαθέτει αίθουσες ειδικά διαμορφωμένες για την υλοποίηση προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών. Συγκεκριμένα, οι αίθουσες που το τμήμα διαθέτει, εκτός των άλλων, είναι:

- 1η αίθουσα είναι αμφιθεατρική, χωρητικότητας 100 ατόμων με δυνατότητα μικροφωνικής παρουσίασης και πρόσβασης στο διαδίκτυο.
- 2η αίθουσα χωρητικότητας 94 ατόμων με δυνατότητα μικροφωνικής παρουσίασης και πρόσβασης στο διαδίκτυο.
- 3η αίθουσα χωρητικότητας 68 ατόμων διαθέτει προβολικό και πρόσβαση στο διαδίκτυο.
- 4η αίθουσα χωρητικότητας 56 ατόμων διαθέτει προβολικό και πρόσβαση στο διαδίκτυο.
- 5η αίθουσα χωρητικότητας 56 ατόμων διαθέτει προβολικό και πρόσβαση στο διαδίκτυο.

Το τμήμα διαθέτει οκτώ (8) πλήρως εξοπλισμένα εργαστήρια. Συγκεκριμένα,

- το 1ο εργαστήριο διαθέτει είκοσι (40) σύγχρονους Η/Υ, έναν (1) δικτυακό εκτυπωτή, έναν (1) βιντεοπροβολέα, έναν (1) σαρωτή και έναν (1) διαδραστικό πίνακα. Επιπλέον, για να υποστηρίξει τις σχετικές εκπαιδευτικές ανάγκες του τμήματος είναι εξοπλισμένο με τα ακόλουθα πακέτα πληροφορικής: Word, EXCEL, PowerPoint, Eviews, συστήματα ERP κλπ.

- το 2ο εργαστήριο διαθέτει είκοσι (20) σύγχρονους Η/Υ, έναν (1) δικτυακό εκτυπωτή, έναν (1) βιντεοπροβολέα, έναν (1) σαρωτή και έναν (1) διαδραστικό πίνακα. Επιπλέον, για να υποστηρίξει τις σχετικές εκπαιδευτικές ανάγκες του τμήματος είναι εξοπλισμένο με τα ακόλουθα πακέτα πληροφορικής: Word, EXCEL, PowerPoint, Eviews, συστήματα ERP κλπ.

- το 3ο εργαστήριο διαθέτει είκοσι (20) σύγχρονους Η/Υ, έναν (1) δικτυακό εκτυπωτή, έναν (1) βιντεοπροβολέα, έναν (1) σαρωτή και έναν (1) διαδραστικό πίνακα. Επιπλέον, για να υποστηρίξει τις σχετικές εκπαιδευτικές ανάγκες του τμήματος είναι εξοπλισμένο με τα ακόλουθα πακέτα πληροφορικής: Word, EXCEL, PowerPoint, Eviews, συστήματα ERP κλπ.

- το 4ο εργαστήριο διαθέτει είκοσι (20) σύγχρονους Η/Υ, έναν (1) δικτυακό εκτυπωτή, έναν (1) βιντεοπροβολέα, έναν (1) σαρωτή και έναν (1) διαδραστικό πίνακα. Επιπλέον, για να υποστηρίξει τις σχετικές εκπαιδευτικές ανάγκες του τμήματος είναι εξοπλισμένο με τα ακόλουθα πακέτα πληροφορικής: Word, EXCEL, PowerPoint, Eviews, συστήματα ERP κλπ.

- το 5ο εργαστήριο διαθέτει είκοσι (20) σύγχρονους Η/Υ, έναν (1) δικτυακό εκτυπωτή, έναν (1) βιντεοπροβολέα, έναν (1) σαρωτή και έναν (1) διαδραστικό πίνακα. Επιπλέον, για να υποστηρίξει τις σχετικές εκπαιδευτικές ανάγκες του τμήματος είναι εξοπλισμένο με τα ακόλουθα πακέτα πληροφορικής: Word, EXCEL, PowerPoint, Eviews, συστήματα ERP κλπ.

- το 6ο εργαστήριο διαθέτει είκοσι (20) σύγχρονους Η/Υ, έναν (1) δικτυακό εκτυπωτή, έναν (1) βιντεοπροβολέα, έναν (1) σαρωτή και έναν (1) διαδραστικό πίνακα. Επιπλέον, για να υποστηρίξει τις σχετικές εκπαιδευτικές ανάγκες του τμήματος είναι εξοπλισμένο με τα ακόλουθα πακέτα πληροφορικής: Word, EXCEL, PowerPoint, Eviews, συστήματα ERP κλπ.

- το 7ο εργαστήριο διαθέτει είκοσι (40) σύγχρονους Η/Υ, έναν (1) δικτυακό εκτυπωτή, έναν (1) βιντεοπροβολέα, έναν (1) σαρωτή και έναν (1) διαδραστικό πίνακα. Επιπλέον, για να υποστηρίξει τις σχετικές εκπαιδευτικές ανάγκες του τμήματος είναι εξοπλισμένο με τα ακόλουθα πακέτα πληροφορικής: Word, EXCEL, PowerPoint, Eviews, συστήματα ERP κλπ.

- το 8ο εργαστήριο διαθέτει είκοσι (20) σύγχρονους Η/Υ, έναν (1) δικτυακό εκτυπωτή, έναν (1) βιντεοπροβολέα, έναν (1) σαρωτή και έναν (1) διαδραστικό πίνακα. Επιπλέον, για να υποστηρίξει τις σχετικές εκπαιδευτικές ανάγκες του τμήματος είναι εξοπλισμένο με τα ακόλουθα πακέτα πληροφορικής: Word, EXCEL, PowerPoint, Eviews, ...Να σημειωθεί ότι το εργαστήριο είναι πιστοποιημένο από το ΥΠΔΒΜΘ για διεξαγωγή εξετάσεων στις δεξιότητες και την Παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ (Α' και Β' επίπεδο). Επίσης, να σημειωθεί ότι στο Τμήμα υπηρετούν δυο μέλη Ε.Τ.Ε.Π. επιφορτισμένα για την κάλυψη των εργαστηριακών αναγκών. Τα εργαστήρια μπορούν να χρησιμοποιηθούν για εξειδικευμένες παρουσιάσεις με τη χρήση Η/ Υ στα πλαίσια των Ασκήσεων Πράξης. Επιπλέον, ένα εργαστήριο πληροφορικής, πέραν των ωρών των εργαστηριακών μαθημάτων, διατίθενται στους φοιτητές για ελεύθερη χρήση.

Άρθρο 8

Αναλυτικός προϋπολογισμός, συμπεριλαμβανομένου του αναλυτικού λειτουργικού κόστους του προγράμματος, τις πηγές χρηματοδότησης και τους εν γένει πόρους της λειτουργίας του.

Οι εισροές προϋπολογίζονται στα 58.000 ευρώ με βάση τα παρακάτω δεδομένα:

- οι φοιτητές ανά τμήμα θα είναι 20.
- τα τέλη φοίτησης ορίζονται στα 2.900 ευρώ.
- οι εισροές υπολογίζονται στα $20 \times 2.900 = 58.000$ ευρώ.

Πίνακας 1. – Εισροές

Προϋπολογισμός

Κατηγορίες	Κόστος	Συμμετοχή
Δαπάνες εξοπλισμού και δαπάνες λογισμικού	5.800	10%
Δαπάνες χορήγησης υποτροφιών σε μεταπτυχιακούς φοιτητές	2.900	5%
Δαπάνες αναλώσιμων και εκπαιδευτικού υλικού (συγγραμμάτων, κ.λπ.)	8.700	15%
Δαπάνες μετακινήσεων διδασκόντων του Π.Μ.Σ.	1.450	2,5%
Δαπάνες μετακινήσεων φοιτητών του Π.Μ.Σ. για εκπαιδευτικούς σκοπούς	1.450	2,5%
Αμοιβές διδασκαλίας τακτικού προσωπικού των Α.Ε.Ι. και ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων που συμμετέχουν στην οργάνωση του Π.Μ.Σ	8.700	15%
Αμοιβές έκτακτου διδακτικού προσωπικού των Α.Ε.Ι. που συμμετέχουν στην οργάνωση του Π.Μ.Σ.	580	1%
Αμοιβές διδασκαλίας προσωπικού της παρ. 5 του άρθρου 36 του ν. 4485/ 2017	5.220	9%
Αμοιβές διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης	2.900	5%
Λοιπές δαπάνες, όπως ιδίως έξοδα δημοσιότητας / προβολής, αγοράς εκπαιδευτικού υλικού, οργάνωσης συνεδρίων / σεμιναρίων / διαλέξεων / ημερίδων, δαπάνες εργασιών πεδίου, λοιπές λειτουργικές δαπάνες	2.900	5%
Λειτουργικά έξοδα ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ	17.400	30%
Σύνολο	58.000	100%

Οι εκροές προϋπολογίζονται με βάση τα παρακάτω δεδομένα:

- Οι μετακινήσεις των επιστημόνων αναγνωρισμένου κύρους (Νομικοί – Φοροτεχνικοί, κ.λπ), όπως και των μελών ΔΕΠ άλλων ιδρυμάτων, καθώς και τα υπόλοιπα έξοδα φιλοξενίας τους (ξενοδοχεία καθώς κατά βάση οι προαναφερόμενοι έρχονται εκτός Κοζανης) εκτιμώνται στις 5.220 Ευρώ.
- Η διοικητική και τεχνική υποστήριξη του ΔΜΠΣ απαιτεί δαπάνη ύψους 2.900 Ευρώ για την πληρωμή εξωτερικού/ων συνεργάτη/ων
- Η δαπάνη για τον διαγωνισμό των επιβραβεύσεων των καλύτερων επιστημονικών εργασιών, όπως αυτός περιγράφηκε στη μελέτη σκοπιμότητας, υπολογίζεται στα 2.900 ευρώ (5% του συνολικού προϋπολογισμού),
- Τα λειτουργικά έξοδα ιδρύματος ανέρχονται στα 17.400, καθώς υπολογίζονται ως 30% του συνολικού προϋπολογισμού των 58.000.

B.1.2. Τέλη φοίτησης

Το τέλος φοίτησης ανέρχεται σε 2.900 ευρώ ανά φοιτητή, ποσό αρκετά ανταγωνιστικό και αρκετά χαμηλό. Επισημαίνεται επίσης ότι πέραν του αριθμού των σπουδαστών που θα πληρώσουν τέλη φοίτησης, θα υπάρξει και ένα ποσοστό που θα φοιτήσουν δωρεάν σύμφωνα με τα οριζόμενα στο νόμο 4485/2017.

Με βάση την αποκτηθείσα εμπειρία άλλων κύκλων λειτουργίας του ΠΜΣ, υπολογίζεται ότι ένας αριθμός τριάντα (20) σπουδαστών θα έχουν τέλη φοίτησης 2.900 ευρώ έκαστος. Τα έσοδα από τα τέλη φοίτησης υπολογίζονται συνεπώς ως εξής: 20 σπουδαστές X 2.900 ευρώ = 58.000 ευρώ ετησίως.

B1.3. Εισροές εκροές

- Με βάση τα προηγούμενα παρατίθεται ο πίνακας των εισροών που βασίζεται στα τέλη φοίτησης. Θα επιδιωχθεί η άντληση και άλλων πόρων που θα μπου προσθετικά στους προϋπολογισμούς.

- Προϋπολογισμός

Κατηγορίες	Κόστος	Συμμετοχή
Δαπάνες εξοπλισμού και δαπάνες λογισμικού	5.800	10%
Δαπάνες χορήγησης υποτροφιών σε μεταπτυχιακούς φοιτητές	2.900	5%
Δαπάνες αναλώσιμων και εκπαιδευτικού υλικού (συγγραμμάτων, κ.λπ.)	8.700	15%
Δαπάνες μετακινήσεων διδασκόντων του Π.Μ.Σ.	1.450	2,5%
Δαπάνες μετακινήσεων φοιτητών του Π.Μ.Σ. για εκπαιδευτικούς σκοπούς	1.450	2,5%
Αμοιβές διδασκαλίας τακτικού προσωπικού των Α.Ε.Ι. και ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων που συμμετέχουν στην οργάνωση του Π.Μ.Σ	8.700	15%
Αμοιβές έκτακτου διδακτικού προσωπικού των Α.Ε.Ι. που συμμετέχουν στην οργάνωση του Π.Μ.Σ.	580	1%
Αμοιβές διδασκαλίας προσωπικού της παρ. 5 του άρθρου 36 του ν. 4485/ 2017	5.220	9%
Αμοιβές διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης	2.900	5%
Λοιπές δαπάνες, όπως ιδίως έξοδα δημοσιότητας / προβολής, αγοράς εκπαιδευτικού υλικού, οργάνωσης συνεδρίων / σεμιναρίων / διαλέξεων / ημερίδων, δαπάνες εργασιών πεδίου, λοιπές λειτουργικές δαπάνες	2.900	5%
Λειτουργικά έξοδα ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ	17.400	30%
Σύνολο	58.000	100%

Ο προϋπολογισμός του ΠΜΣ διατηρείται ίδιος ανά έτος για την πενταετία.

Άρθρο 9

Ειδική αιτιολόγηση της ανάγκης επιβολής τέλους φοίτησης, καθώς και του ύψους του τέλους αυτού σε αναλογία προς τις πάσης φύσεως παροχές προς τους φοιτητές

Το τμήμα Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής και το τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Οικονομικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας εισηγείται τέλη φοίτησης στο ΜΠΣ **Φορολογικό και Οικονομικό Δίκαιο των Επιχειρήσεων: Ενωσιακό και Ελληνικό Πλαίσιο** για τους ακόλουθους λόγους:

- Στο ΜΠΣ θα διδάξουν μέλη ΔΕΠ του τμήματος που καλύπτουν το ωράριο τους σε προπτυχιακό επίπεδο, ενώ τα μαθήματα πραγματοποιούνται το τριήμερο Παρασκευή, Σάββατο ή Κυριακή γεγονός που επιφορτίζει το έργο των διδασκόντων ως προς την αξίωσή τους να λάβουν αμοιβή.

- Στο ΜΠΣ θα διδάξουν και κατ' επέκταση θα πρέπει να αποζημιωθούν επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους με εξειδικευμένες γνώσεις και σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο της Νομικής και Λογιστικής (προσωπικό της παρ. 5 του άρθρου 36 του ν. 4485/2017). Συγκεκριμένα, θα κληθούν Καθηγητες Πανεπιστημίου με σημαντική πρακτική εμπειρία για να διδάξουν στο ΜΠΣ, το οποίο σημειωτέον είναι προσανατολισμένο στην προετοιμασία των σπουδαστών για την υψηλού επιπέδου στελέχωση του ιδιωτικού ή δημοσίου τομέα. Οι φοιτητές εκτιμάται ότι θα αποκομίσουν σημαντικά οφέλη από την επαφή τους με επιστήμονες και ταυτόχρονα επαγγελματίες της αγοράς. Συγκεκριμένα, η συμμετοχή των εν λόγω διδασκόντων στο πρόγραμμα

- ο θα συμβάλλει στην ουσιαστικότερη σύνδεση της εκπαίδευσης των φοιτητών με την αγορά και το πραγματικό εργασιακό περιβάλλον.

- ο θα δώσει τη δυνατότητα στους φοιτητές να γνωριστούν και να δικτυωθούν με φορείς της επιστήμης τους και τα στελέχη τους.

- ο θα ενισχύσει τον επαγγελματικό προσανατολισμό των φοιτητών.

- ο θα μεταφέρει επιστημονικές γνώσεις και εμπειρίες της ζώσας πραγματικότητας στους φοιτητές.

- Στο ΜΠΣ θα διδάξουν και θα πρέπει να αποζημιωθούν μέλη ΔΕΠ άλλων Α.Ε.Ι. με σκοπό όχι μόνο τη μετάδοση των ειδικών γνώσεων τους και την επικοινωνία της κουλτούρας του ΜΠΣ από την αντίστοιχη άλλων ιδρυμάτων, αλλά και τη δημιουργία ερευνητικών ομάδων για την επιτυχέστερη προώθηση και ανάπτυξη της έρευνας σε πεδία αιχμής.

- Η ολοκληρωμένη και αποτελεσματική διοικητική και τεχνική υποστήριξη του ΜΠΣ, σε μέρες και ώρες εκτός του κανονικού ωραρίου των διοικητικών εργαζομένων του ιδρύματος (Παρασκευή, Σάββατο ή Κυριακή), απαιτεί δαπάνες για την πληρωμή των εξωτερικών συνεργατών που θα επιφορτιστούν το ανάλογο έργο. Η δαπάνη αυτή θα εξυπηρετήσει πρωτίστως τους φοιτητές καθώς οι εξωτερικοί συνεργάτες θα υποβοηθήσουν

- ο στην διεκπεραίωση δηλώσεων μαθημάτων και αιτήσεων για έκδοση πιστοποιητικών.

- ο στην άμεση και πληρέστερη πληροφόρηση των φοιτητών για τα μαθήματα, τις βαθμολογίες και γενικότερα τις υποχρεώσεις τους.

- ο στην ηλεκτρονική ανακοίνωση προγραμμάτων, ανακοινώσεων κλπ.

- ο στη διαχείριση και επεξεργασία δεδομένων για την έκδοση στατιστικών και άλλων αναφορών.

- Η δαπάνη για την επιβράβευση εργασιών σε επιστημονικά περιοδικά υψηλού κύρους θεωρείται επίσης αναγκαία καθώς αναμένεται ότι:

- ο θα ενθαρρύνει τους καθηγητές να συμπεριλάβουν στις ερευνητικές τους ομάδες φοιτητές του ΜΠΣ, γεγονός που θα επαυξήσει καταλυτικά τα οφέλη των φοιτητών όχι μόνο στην ερευνητική, αλλά και στην επαγγελματική τους σταδιοδρομία. Συγκεκριμένα, αναμένεται οι φοιτητές

- να εκπαιδευτούν περαιτέρω στην ερευνητική μεθοδολογία από τα υπόλοιπα μέλη της ερευνητικής ομάδας που θα εμπλακούν.

- θα αναπτύξουν ομαδική και συνεργατική κουλτούρα στη διεξαγωγή ερευνών, ως μέλη των ερευνητικών ομάδων που θα συσταθούν από καθηγητές του ΜΠΣ για την διεξαγωγή των ερευνητικών εργασιών.

- θα ενισχύσουν σημαντικά το βιογραφικό τους, καθώς θα κοσμεύεται πλέον και από δημοσιεύσεις σε αξιόλογα επιστημονικά περιοδικά.

- ο θα ενισχύσει το επίπεδο σπουδών.

- ο θα συμβάλει στην ανάδειξη του μεταπτυχιακού προγράμματος και κατ' επέκταση του τμήματος όπως και του Ιδρύματος.

- ο θα αναβαθμίσει το επιστημονικό και ερευνητικό επίπεδο των μελών Ε.Π. του τμήματος.

- ο θα προάγει την εξέλιξη της επιστήμης και της κοινωνίας γενικότερα.

Να τονιστεί ότι λαμβάνοντας υπόψη τους μειωμένους προϋπολογισμούς των ιδρυμάτων και τη συνεπαγόμενη αδυναμία πληρωμής των παραπάνω εξόδων η κάλυψή τους από τα τέλη φοίτησης θεωρείται αναγκαία. Το ύψος του τέλους φοίτησης 2900 ευρώ, όπως φαίνεται και στον πίνακα 2 της ενότητας Γ.2. της εκθέσεως βιωσιμότητας, είναι το δεύτερο χαμηλότερο των δεκαέξι μεταπτυχιακών της ειδικότητας αυτής. Εάν συνυπολογιστούν στα χαμηλά τέλη φοίτησης και οι σημαντικές παροχές του ΜΠΣ προς στους φοιτητές (όπως αυτές αναλύθηκαν παραπάνω), αλλά και το γεγονός ότι το ΜΠΣ καλύπτει τις ιδιαίτερες ανάγκες μιας περιφέρειας για εξειδικευμένα στελέχη στο Φορολογικό και Οικονομικό Δίκαιο Επιχειρήσεων, η λειτουργία του εν λόγω ΜΠΣ με αυτά τα χαρακτηριστικά κρίνεται ιδιαίτερα σημαντική.

Άρθρο 10

Χρονική Διάρκεια Λειτουργίας του Προγράμματος

Το Δ.Π.Μ.Σ. θα λειτουργήσει μέχρι και το ακαδημαϊκό έτος 2028-2029 με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 11α του άρθρου 80 του Ν. 4009/2011 (ΦΕΚ 195 τ. Α'), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει βάσει του νόμου 4485/2017.

Άρθρο 11

Αξιολόγηση μεταπτυχιακών φοιτητών

Η αξιολόγηση των φοιτητών για κάθε μάθημα γίνεται από τον διδάσκοντα με τον τρόπο που ο ίδιος έχει ορίσει πριν από την έναρξη των παραδόσεων (εξέταση/εργασία/ ή και συνδυασμός αυτών). Η αξιολόγηση των επιδόσεών τους γίνεται με βάση την κλίμακα 1-10 (βάση το 5). Ο φοιτητής που αποτυγχάνει στις εξετάσεις μαθήματος/παράδοση εργασίας επαναλαμβάνει τη διαδικασία εξέτασης/παράδοσης εργασίας τον Σεπτέμβριο. Αν ο μεταπτυχιακός φοιτητής αποτύχει στην εξέταση του μαθήματος ή μαθημάτων, ούτως ώστε σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κανονισμό

Μεταπτυχιακών Σπουδών θεωρείται ότι δεν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα, εξετάζεται, ύστερα από αίτησή του, από τριμελή επιτροπή μελών ΔΕΠ του Τμήματος, οι οποίοι έχουν το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με το εξεταζόμενο μάθημα και ορίζονται από τη Συνέλευση του Τμήματος. Από την επιτροπή εξαιρείται ο υπεύθυνος της εξέτασης διδασκόντων. Οι διδάσκοντες υποχρεούνται να εκδίδουν τα αποτελέσματα των εξετάσεων-γραπτών εργασιών στα μαθήματά τους το αργότερο σε τριάντα (30) ημέρες από την παράδοση εργασιών/διεξαγωγή εξετάσεων.

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές είναι υποχρεωμένοι να παρακολουθούν ανελλιπώς τις παραδόσεις και τις λοιπές δραστηριότητες που προβλέπονται για κάθε μάθημα. Το όριο απουσιών που δικαιούται ο κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής είναι κατ' ανώτατο όριο το 1/3 των διδακτικών ωρών (13) σε κάθε μάθημα, άσχετα αν πρόκειται για απουσίες δικαιολογημένες ή αδικαιολόγητες. Για μεγαλύτερο αριθμό απουσιών η Σ.Ε. αποφασίζει την επανάληψη του μαθήματος ή τον αποκλεισμό του μεταπτυχιακού φοιτητή/τριας από το Π.Μ.Σ.

Άρθρο 12

Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία

1. Σε όσα Δ.Π.Μ.Σ. προβλέπεται η εκπόνηση διπλωματικής εργασίας, στις αρχές του Γ εξαμήνου, ο μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια υποβάλλει αίτηση στη Συνέλευση του Τμήματος για την έγκριση θέματος εκπόνησης διπλωματικής εργασίας προτείνοντας, κατόπιν συνεννοήσεως, επιβλέπων/ουσα καθηγητή/τρια. Η αίτηση συνοδεύεται από περίληψη της προτεινόμενης εργασίας. Ως επιβλέπων/ουσα ορίζεται το διδακτικό προσωπικό που έχει μερική ή εξ ολοκλήρου ανάθεση διδασκαλίας μαθήματος στο Π.Μ.Σ. Ο επιβλέπων/ουσα έχει την ευθύνη της παρακολούθησης και του ελέγχου της πορείας της εργασίας, αν τηρούνται οι στόχοι και οι προδιαγραφές της έρευνας.

2. Τα μέλη της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

3. Η συγγραφή της διπλωματικής εργασίας δύναται να υποβάλλεται σε ξένη γλώσσα, κατόπιν συμφωνίας με τον Επιβλέποντα Καθηγητή.

4. Η αλλαγή του θέματος της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας είναι εφικτή, μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του φοιτητή και έγκριση της Συντονιστικής Επιτροπής. Η αλλαγή θέματος της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας δεν αποτελεί σε καμία περίπτωση λόγο για παράταση των παραπάνω προθεσμιών. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, αν υφίσταται αντικειμενική αδυναμία ή σπουδαίος λόγος, είναι δυνατή η αντικατάσταση του επιβλέποντα ή μέλους της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής μετά από απόφαση της Συνέλευσης του οικείου Τμήματος.

5. Η έκταση της διπλωματικής εργασίας ορίζεται από 20.000. Με την ολοκλήρωση της συγγραφής της διπλωματικής εργασίας, την έγκριση από τον επιβλέποντα καθηγητή ορίζεται σε χρονικά προσδιοριζόμενο διάστημα, η τελική αξιολόγηση που περιλαμβάνει προφορική ανάπτυξη του θέματος ενώπιον της τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής.

6. Με την κατάθεση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας ο φοιτητής/τρια φέρει την ευθύνη για τη συγγραφή της και είναι υπεύθυνος για την περίπτωση

λογοκλοπής/ πλαγιαρισμού κλπ. Λογοκλοπή θεωρείται η εν μέρει ή εν όλω αντιγραφή ή χρησιμοποίηση στοιχείων εργασίας άλλου, δημοσιευμένης ή μη, χωρίς τη δέουσα ακριβή και σαφή αναφορά στη συγκεκριμένη πηγή, καθώς και η παράθεση οποιουδήποτε υλικού τεκμηρίωσης, ακόμη και από μελέτες του ίδιου του υποψηφίου, χωρίς σχετική ακριβή και σαφή αναφορά. Η λογοκλοπή αποτελεί σοβαρό ακαδημαϊκό παράπτωμα. Σε διαπιστωμένες περιπτώσεις λογοκλοπής, μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του επιβλέποντος καθηγητή, η Συνέλευση μπορεί να αποφασίσει την οριστική διαγραφή του υποψηφίου από το Π.Μ.Σ. Οι παρουσιάσεις των μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών γίνονται προφορικά και δια ζώσης.

7. Ο μέγιστος χρόνος για την υποβολή της Μ.Δ.Ε. είναι δέκα οκτώ (18) μήνες από την ημερομηνία έγκρισής της από τη Συνέλευση του Τμήματος. Σε ειδικές περιπτώσεις, μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου/ης και έγκριση από τη Συνέλευση, ο χρόνος δύναται να παραταθεί έως δυο (2) εξάμηνα.

8. Ο γενικός βαθμός του Μ.Δ.Ε. στη δεκάβαθμη κλίμακα προκύπτει ως ο σταθμισμένος μέσος όρος των βαθμών των επιμέρους μαθημάτων και της μεταπτυχιακής εργασίας (υπολογίζονται οι συντελεστές βαρύτητας).

Η βαθμολογική κλίμακα που απονέμεται είναι: «Άριστα» (8,5-10), «Λίαν Καλώς» (6,5-8,49) και «Καλώς» (5-6,49).

Άρθρο 13

Αξιολόγηση μαθημάτων και διδασκόντων

Μετά την ολοκλήρωση ενός μαθήματος οι μεταπτυχιακοί φοιτητές καλούνται ή δύνανται να αξιολογήσουν το μάθημα σε ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο (διατίθεται στον ιστότοπο της ΜΟΔΙΠ του Π.Δ.Μ: <https://modip.uowm.gr>).

Άρθρο 14

Διδακτικό προσωπικό

Η επιλογή του διδακτικού προσωπικού στο Δ.Π.Μ.Σ. ορίζεται από τη Συνέλευση του Τμήματος. Τα κριτήρια επιλογής των διδασκόντων είναι η συνάφεια της ειδικότητας, της εμπειρίας και του διδακτικού και ερευνητικού τους έργου με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

Τη διδασκαλία των μαθημάτων στο Π.Μ.Σ. μπορούν να αναλαμβάνουν:

1. Καθηγητές, Αναπληρωτές και Επικουροι του οικείου Τμήματος.
2. Μέλη της κατηγορίας Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. του οικείου Τμήματος κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος, εκτός αν το αντικείμενο είναι εξαιρετικής και αδιαμφισβήτητης ιδιαιτερότητας για το οποίο δεν είναι δυνατή ή συνήθης η εκπόνηση διδακτορικής διατριβής.
3. Διδάσκοντες σύμφωνα με το Π.Δ. 407/80 του οικείου Τμήματος.
4. Ομότιμα και Αφυπηρετήσαντα μέλη ΔΕΠ του οικείου Τμήματος μετά από απόφαση της Συνέλευσης και τεκμηριωμένη αιτιολόγηση (άρθρο 16 παρ. 8 του Ν.4009/2011, όπως ισχύει, και άρθρο 45 , παρ. 1β του 4485/2017).
5. Μέλη ΔΕΠ άλλων Τμημάτων του ίδιου Α.Ε.Ι. ή μέλη ΔΕΠ άλλων Α.Ε.Ι. ή ερευνητών από ερευνητικά κέντρα του άρθρου 13 Α του Ν. 4310/2014 (Α' 258).
6. Με απόφασή της η Συνέλευση του Τμήματος, έχοντας υπόψη την εισήγηση του Διευθυντή μπορεί να καλέσει ως επισκέπτες καταξιωμένους επιστήμονες που έχουν

θέση ή προσόντα καθηγητή ή ερευνητή σε ερευνητικό κέντρο, καλλιτέχνες ή επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους με εξειδικευμένες γνώσεις ή σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ. από την ημεδαπή ή την αλλοδαπή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 5 του άρθρου 36. Με απόφαση της Συνέλευσης μπορούν να προσλαμβάνονται διδάκτορες για την υποβοήθηση της διδασκαλίας των μαθημάτων και την πραγματοποίηση των ασκήσεων.

Άρθρο 15

Τελετουργικό αποφοίτησης

Το τελετουργικό αποφοίτησης ορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Άρθρο 16

Παράλληλες εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες

Οι φοιτητές του ΔΜΠΣ μπορούν να υποβοηθούν το έργο των μελών ΔΕΠ όπως επιτηρήσεις στο προπτυχιακό πρόγραμμα, διοργάνωση συνεδρίων κ.α.

Εκτός από τη διδασκαλία μαθημάτων, στη διάρκεια του Π.Μ.Σ. μπορεί να λαμβάνουν χώρα παράλληλες εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες, όπως, σεμινάρια, διαλέξεις, ημερίδες κ.ά. Για την παρακολούθηση των παράλληλων εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων του Δ.Π.Μ.Σ. χορηγείται βεβαίωση στους συμμετέχοντες.

Άρθρο 17

Τροποποιήσεις κανονισμού

Οι διατάξεις του παρόντος Κανονισμού λειτουργίας του Δ.Π.Μ.Σ. μπορούν να τροποποιούνται, μετά από τεκμηριωμένη εισήγηση, με απόφαση των αρμοδίων οργάνων, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Άρθρο 18

Ρύθμιση άλλων θεμάτων

Για όσα θέματα δεν προβλέπονται από τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών επιλαμβάνεται η Συνέλευση του Τμήματος.